

Action Type

In de aanloop naar het EK heeft het Action Type-programma van Peter Murphy een belangrijke rol gespeeld. Foppe had behoefte aan meer inzicht in het karakter en het gedrag van de spelers van Jong Oranje, maar ook in dat van het begeleidingsteam. Hij hoopt door die informatie beter te kunnen coachen en beslissingen te nemen.

Aanpak

Wat is de aanpak van Murphy? Hij legt spelers en staf eerst uitgebreide vragenlijsten voor en op basis van de antwoorden typeert hij individuele spelers, benoemt de kenmerken van het team en de staf. Hoe reageren zij op conflicten en stresssituaties? Op welke manier pikken ze informatie het beste op en nemen zij beslissingen? Wat is het voorkeursgedrag van de staf en hoe komt dat bij de spelersgroep over? Als je dat precies weet en je doet wat met die informatie, ontstaat er veel meer begrip voor gedachten en gevoelens van elkaar. Ga je goed met elkaar om en je begrijpt elkaar, dan is een goed resultaat in mijn ogen een logisch uitvloeisel.

Intuïtieve voelers

Hoe hebben we concreet onze aanpak aangepast aan de uitkomsten van Action Type-programma?

De spelersgroep valt volgens Murphy te omschrijven als 'bedachtzame doeners' en vooral 'intuïtieve voelers'. Dit Jong Oranje is een hecht collectief, een groep harde werkers die bestaat uit spelers die voor elkaar goed hun best willen doen. Er zitten veel introverte spelers tussen, meer dan extraverte spelers. Een groep die belang hecht aan een goede sfeer. Het zijn spelers die het prettig vinden om apart feedback te krijgen over hun functioneren.

Visueel

Uit de analyse van Peter Murphy blijkt ook dat deze groep heel erg visueel ingesteld is. Conclusie: bied deze groep alleen zeer beknopte informatie en korte wedstrijdbesprekingen aan. Kies liever voor veel videobeelden van de tegenstander. Op de dag zelf mag je deze groep van 'intuïtieve voelers'

geen nieuwe informatie meer geven. Daarom vult Foppe de twee korte besprekingen op de wedstrijddag alleen met een beknopte herhaling van de afspraken bij spelhervattingen en slechts enkele algemene afspraken en gaat hij vervolgens op gevoel met de groep aan de slag. Dat past helemaal bij deze groep en de coach. Uit de analyse van Peter Murphy komt namelijk naar voren dat het team en de coach elkaar naadloos aanvoelen omdat ook Foppe tot het type 'intuïtieve

Het technisch EK-dagboek

toonde bijvoorbeeld in het begin van het toernooi een bepaald gedrag dat in deze groep wat minder werd geaccepteerd. Ook daarover is met hem door Foppe gesproken op een manier die past bij zijn karakter. Het gevolg was dat hij na anderhalve week opeens weer heel hard ging trainen, hoewel hij geen basisspeler meer was. Vanaf dat moment heeft hij ook in de rol van wisselspeler een belangrijke bijdrage aan het uiteindelijke succes geleverd.

Foppe coacht op basis van intuïtie en emotie

voeler' behoort. Op basis daarvan is hij heel goed in staat om deze spelers op hun gevoel aan te spreken en dat is wat zij nodig hebben. De groepskenmerken hebben er ook toe geleid dat in de rust van een wedstrijd de informatie naar de groep toe beperkt bleef tot hoogstens drie of vier aandachtspunten, waarbij ook nog eens ruimte voor een dialoog was. Dat duurde in totaal twee of drie minuten, meer niet. Het paste bij deze groep spelers bijvoorbeeld ook niet om bij een wisselspeler nog eens, vlak voordat hij het veld betrad, op een magneetbord snel zijn taak bij spelhervattingen door te nemen. Die informatie neemt zo'n type speler op zo'n moment niet op. Andere types hebben daar juist wel behoefte aan. Met Peter Murphy hebben we tijdens het EK ook overlegd over de gewenste aanpak bij de wisselers. Hij heeft voor dat doel de informatie uit die vragenlijsten gebruikt voor een advies over hoe we het beste kunnen omgaan met elke speler die weinig of geen speelminuten krijgt. De ene speler blijkt op basis van die analyse vooral baat te hebben bij extra aandacht en arbeid na een groepstraining, bij een ander karakter past beter een persoonlijk gesprek van Foppe op de kamer van de speler. Bij een derde speler is het al voldoende als je hem op weg naar een trainingsveld vraagt hoe het met hem gaat. Zo zijn we heel individueel ook met elke wisselspeler aan de slag gegaan. Jenner ver-

Andere types

Foppe en ik zijn totaal verschillende types. Ik ben voor 90 procent een denker, die ook tijdens een wedstrijd onder bijna alle omstandigheden afstand kan nemen. Foppe coacht vooral op basis van intuïtie en emotie en in negen van de tien gevallen neemt hij op basis daarvan een goede beslissing. De kracht van Foppe is dat hij aanvoelt als hij daarin dreigt door te schieten en dan vraagt hij feedback aan mij. Ik benader ook een doelpunt heel anders dan Foppe. Een doelpunt is voor mij niets anders dan een tussenstap naar het uiteindelijke doel: het winnen van de wedstrijd. Overdreven reacties van de doelpuntenmaker die in de hekken klimt of juichend over het halve veld sprint, zijn aan mij niet besteed. Dat vind ik alleen op zijn plaats als je in de allerlaatste minuut door dat doelpunt een belangrijke wedstrijd hebt beslist. Wat mij bijvoorbeeld fascineerde, was het gedrag van het Amerikaanse vrouwenvoetbalteam in de Olympische finale tegen Brazilië. Ik zat bij die wedstrijd op de tribune en zag na een doelpunt negen veldspeelsters meteen naar de eigen helft rennen om meteen weer in een soort aanvalshouding klaar te staan. Alleen de speelster die had gescoord, werd een paar seconden gegund om te juichen. Het kan niet anders dan dat de Braziliaanse meiden door die houding geïmponeerd zijn geweest.

Voor meer informatie: www.actiontype.nl

Na de roes...

Maandag 25 juni

Twee dagen na de zinderende finale en een dag na de grandioze huldiging in Heerenveen wacht al weer een gewone werkdag in Zeist. Foppe, Wim van Zwam, Wim Koevermans, Albert Stuivenberg, Hans Schrijver, Ruud Dokter en ik houden al een eerste evaluatie. We zijn niet alleen uiterst content over het eindresultaat, maar ook over de voorbereiding. De vraag ligt nu op tafel: welke stappen kun je straks bij de Olympische Spelen toch nog zetten? We komen tot de conclusie dat dit vooral zou kunnen zijn wat de spelers met onze voorinformatie in het veld doen. Wat ons bezighoudt, is de vraag: waarom zetten de spelers van Jong Oranje in de verlenging tegen Engeland hoogstens 10 tot 20 procent van onze informatie om in daden op het veld terwijl de tegenstander helemaal k.o. was en in de finale zeker 80 procent? Er is veel winst te behalen als we het antwoord op die vraag vinden en vervolgens kunnen vermijden dat er nog wedstrijden komen waarin dat percentage zo laag is omdat blijkbaar emotie en inzet die informatie en dus het verstand op dat moment verdringen. Bij het zoeken naar die oplossing zal Peter Murphy zeker weer een rol gaan spelen. Het EK is afgesloten, de voorbereiding op de Olympische Spelen kan beginnen. Foppe heeft daarover vandaag, 25 juni 2007, al een eerste gesprek met Henk Kesler, directeur betaald voetbal van de KNVB...

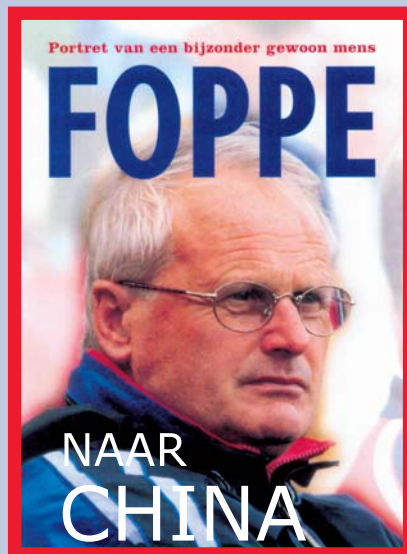
Dinsdag 26 juni

Ik ga, eenmaal thuis, dit dagboek sluiten. Maar niet eerder dan dat ik nog een aantal dingen vanuit de evaluatiestoel heb opgeschreven.

Finale

Sommige mensen denken misschien dat Drenthe in de finale een publiekswisseling kreeg, maar dat is zeker niet zo. Hij werd gewisseld, omdat hij in die fase van de finale niet meer in dienst van het team speelde, maar aan zijn eigen wedstrijd was begonnen. Ook de wissel Luigi Bruins voor Maceo Rigters had niets met bijvoorbeeld het gunnen van speelminuten

aan Bruins te maken. Het was een tactische wissel om het evenwicht op het middenveld te herstellen. Op zo'n niveau is het onzin om op basis van sentimenten te wisselen. Elke wissel dient dan in het teken van een optimaal wedstrijdresultaat te staan.

Fitheid

Zowel bij het EK in Portugal als tijdens dit EK blijkt in de finale dat we de fitste ploeg van het toernooi zijn. Spelers geven na afloop aan dat ze zich zo fit voelen dat ze het gevoel hebben meteen aan een nieuw seizoen te kunnen beginnen. Dat heeft alles te maken met de trainingsmethoden van Foppe na de constatering dat de groep bij de start van de voorbereiding er fysiek heel slecht opstond. Daarna is er dagelijks gewerkt aan het versterken van de stabiliteit en hij heeft aangetoond welke enorme progressie je dan in korte tijd kunt maken. Een beter bewijs dan twee keer met zo'n fitte groep een EK afsluiten is er toch niet?

Juiste positie

Een andere belangrijke verklaring voor het succes is dat voor alle spelers geldt dat ze op een positie hebben gestaan waar ze het beste tot hun recht komen. Niemand heeft op een voor hem onnatuurlijke positie gespeeld. Bakkal heeft in zijn loopbaan bijvoorbeeld vaak als linker vleugelspits gespeeld. Dat is in onze ogen

Het technisch EK-dagboek

niet zijn positie. Bakkal is een aanvallende middenvelder die gevoed moet worden, zodat hij kan penetreren in de ruimtes die de tegenstander biedt. Dan is hij een fantastische voetballer. Heel belangrijk is ook zijn kwaliteit om heel snel te draaien als hij de bal krijgt aangespeeld wanneer hij met de rug naar het doel van de tegenstander staat. Daardoor kan hij sneller dan de tegenstander verwacht weer in voorwaartse richting voor een voortzetting zorgen. Dat belangrijke detail voor zijn positie beheerst hij als geen ander. Ook niet onbelangrijk voor zijn positie is dat hij perfect aanvoelt waar hij vrij zal staan. Zijn hoofdtaak moet echter niet zijn andere spelers 'voeden', zoals Aisatti dat doet, want in die rol is Bakkal een minder vaardige voetballer. Zo hebben we elke speler geanalyseerd en vervolgens bleek dat we een elftal konden samenstellen waarin elke basisspeler op de voor hem, in onze ogen beste positie kon staan. We hebben op geen enkele positie hoeven schipperen. Dat streeft natuurlijk elke trainer na, maar gebrek aan bepaalde types of kwaliteit binnen een selectie of schorsingen en blessures staan in de praktijk dat streven vaak in de weg. Voor Jong Oranje gold dat tijdens dit EK gelukkig niet.

Zo, dat was het dan echt. Voor de tweede keer op rij zijn we Europees kampioen. Als trainer én liefhebber heb ik de in afgelopen weken, beter is te spreken van het afgelopen jaar, vooral van het proces genoten dat tot dit schitterende eindresultaat heeft geleid. De nieuwe uitdaging wacht!

